

Zbrodnia z premedytacją
T.V

„GLOB”
SPÓŁDZIELNIA PRACY

665

04-028 Warszawa, Aleja Stanów Zjednoczonych 53
tel. 813 42 34 tel./fax 813 44 95

ANTENA
00-724 Warszawa
ul. Chełmska 9

1 4-01-99
Nr z dn.

PASZTET Z ZAJĄCĄ BEZ ZAJĄCĄ

Zbrodnia z premedytacją jest bardziej skomplikowana – objaśniał Witold Gombrowicz w przedmowie do wydanego w 1933 roku debiutanckiego tomu opowiadań. – Syn wcale nie zamordował ojca. Ojca w ogóle nikt nie zamordował. Syn dusi trupa dopiero wtedy, gdy sędzia śledczy doprowadza go do szafu. Sędzia zgrywa się przez cały czas, a rodzina także się częściowo zgrywa. Nie trzeba się przerażać nadto demonizmem sędziego i syna, gdyż nowela ma raczej charakter intelektualny. Szło o pokazanie dwuznaczności uczucia i tego, jak sztuczna i fałszywa sytuacja dobywa z ludzi rzeczy okropne, o których im się nie śniło. Ten wczesny utwór to historia prawie kryminalna, z dreszczykiem, z drugiej strony bardzo charakterystyczna dla późniejszych tekstów pisarza. Zagadkowa akcja opiera się na zasadzie „jak zrobić pasztet z zającą, nie mając zająć”. Cały absurd społecznych konwenansów obraca się tu przeciw postaciom. Trzy lata temu ogromnym powodzeniem cieszyła się „Zbrodnia z premedytacją” zrealizowana przez Zbigniewa Brzozę w łódzkim Teatrze im. Stefana Jaracza. Psychologiczne przerysowania postaci, absurdalność sytuacji, miny i udawanie wykorzystał reżyser dla osiągnięcia rewelacyjnego efektu komicznego. Nawiązanie do „Zbrodni i kary” – motyw mordercy, śledczego i zagadki – to zarówno gra z widzami, jak i gra z konwencją: literacką tradycją i gombrowiczowską pozą. Ta żywiołowa zabawa ma wiele sensu. (kz)

**„Zbrodnia z premedytacją”
czwartek 14 I, godz. 23.10, TVP 2**